

# JURNALUL DASCĂLULUI

ZIUA 2



## TEACH HUB

Departamentul  
de resurse  
educaționale  
pentru dascăli

Asociația  
Centrul Național  
Pentru  
Dezvoltarea  
Resurselor  
Umane  
Eurostudy

Asociația Pentru  
Copii și Tineri  
4U ACT4U



## QUOTE

„Excelenta reprezinta suma esecurilor  
și perseverenta dezvoltarii personale.  
Atitudine-Curiozitate-Tenacitate”

1

RESURSE  
EDUCATIONALE

2

CARIERA  
DIDACTICA

3

LABORATORUL DE  
EXCELENTA



Furnizor revista:

Asociația Centrul Național Pentru Dezvoltarea  
Resurselor Umane Eurostudy  
CIF 30706050

Satu Mare B-dul Vasile Lucaciu Nr. 8  
Adresa email: [centrul.eurostudy@gmail.com](mailto:centrul.eurostudy@gmail.com)  
[officeact4u@yahoo.com](mailto:officeact4u@yahoo.com)  
Telefon: 0741684817

**JURNALUL DASCALULUI**  
**ISSN 2821– 8116**  
**ISSN- L 2821 – 8116**

#### **COLECTIVUL REDACTIONAL**

**Coordonator revista: Alina Persa**  
**Redactor șef: Raluca Demian**  
**Redactor-adjunct: Luminița Drăgoi**  
**Redactori: Liana Șut; Dana Steier**  
**Coordonator științific: Liliana Vois**  
**Tehnoredactor: Andrada Baban**  
**© Fotografii revista:**  
**Donca Mihai; Maris Persa**  
**Coordonator imagine: Eric Edward Persa**

# CUPRINS

1. ABIA AȘTEPT SA MERG A GRADINITA
2. AVANTAJELE PARTENERIATULUI GRADINITA FAMILIE
3. BLOCAJE ALE CREATIVITATII
4. BULLYING IN MEDIUL ȘCOLAR CAUZE, FORME, CONSECINȚE
5. CARTEA IZVOR DE FANTEZIE SI EMOTIE LA VARSTA PRESCOLARA
6. COLABORAREA GRADINITA ȘCOALA
7. COLABORAREA DIDACTICA
8. CONSILIEREA PARENTALA
9. CREATIVITATEA DASCALULUI CONDITIE DE BAZA A UNUI INVATAMANT EFICIENT
10. EDUCATIA COPILULUI SI CEI SAPTE ANI DE ACASA
11. EDUCATIA TIMPURIE INTRE NECESITATE SI OPORTUNITATE
12. EDUCATIA ECOLOGICA LA SCOLARUL CEL MIC

## Abia aștept să merg la grădiniță!

**Material realizat de către:**

**Prof.înv.preșcolar Matei Lavinia Gabriela  
Liceul Tehnologic Lechința  
Grădinița P.P.,„Maria”**

**P**rocesul de învățare este continuu și își are rădăcinile în experiențele pe care le trăim zilnic, iar experiențele noi ne schimbă. Ceea ce știam ieri capătă o nouă formă azi, iar emoția așteptării viitoarei experiențe devine bucuria învățării. Când copiii învață lucruri noi într-un mod original, se trezesc de dimineață și vin cu nerăbdare la grădiniță, pentru că știu că aici îi așteaptă multe surprize plăcute pentru ei, învățarea se va face sub formă de joacă și mâine o să aștepte să vină nerăbdători la grădiniță. Depinde numai de noi, educatorii, dacă reușim să creăm în copii dorința de a veni și în următoarea zi la grădiniță. Hai să facem împreună un exercițiu de imaginație. Amintiți-vă cum era la grădiniță când trebuia să stăm nemișcați, cu mâinile la spate? Aveați vreo așteptare? Eu, personal, nu. Nu încerc să spun că era mai bine sau mai rău modul în care am crescut și am învățat noi, dar lumea a evoluat și generațiile de azi au alte nevoi.

De exemplu, copiii cu care lucrez astăzi la grădiniță, caută plăcerea imediată și satisfacția pe care vor să o primească „acum”. Dar tot ei se pot gândi cu bucurie la un moment ce urmează să le ofere plăcere într-o suită de momente care formează rutina lor zilnică, adică grădinița.

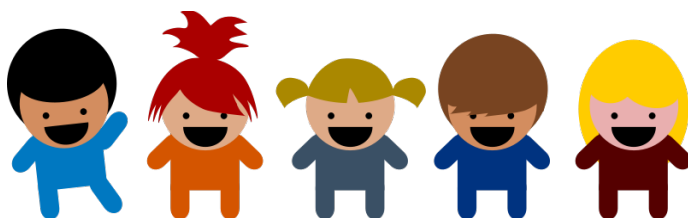
Sala de grupă poate să devină un mediu liber de mișcare, de întrebări, interacțiuni, respectând, în același timp, momentele de liniște, de reflecție, de lucru în grup sau individual. Pentru ca cei mici să se bucure de libertate de mișcare și de exprimare în clasă, interacțiunea lor cu mine, ca educator, este una naturală, deloc forțată și neîngrădită. Ei știu că se pot mișca și pot căuta stimuli care să le deblocheze mintea și memoria dacă aceasta s-a blocat într-un anumit punct. Acest schimb natural de idei și de resurse e posibil pentru că îi organizez să lucreze alternativ: frontal, pe echipe, în perechi sau individual atât în cadrul activităților experiențiale cât și în zona centrelor de interes puse la dispoziția copiilor și utilizez zilnic material didactic variat, atractiv, stimulativ, precum și metode interactive de grup.

Desfășurând în această mod activitățile pot observa distanța dintre nivelul actual de dezvoltare al unui copil, determinat de rezolvarea problemelor într-

un mod independent, și nivelul potențial de dezvoltare, determinat de rezolvarea problemelor sub îndrumarea unui adult sau în colaborare cu colegii. Altfel are loc învățarea, atât pentru cel care nu poate să-și atingă singur nivelul maxim al potențialului său, dar și pentru cel care poate să facă acest lucru singur, pentru că îi dă posibilitatea de a colabora și îi hrănește stima de sine. Printr-o astfel de abordare, ne poziționăm într-o situație de tip câștig-câștig, pentru că eu, ca educator, exercit rolul de facilitare a învățării și nu sunt polul de putere care transmite toate cunoștințele, nu sunt atotștiutor, iar preșcolarii sunt antrenați într-un dialog social, într-o colaborare din care învață exact ceea ce au nevoie.

**Poveste cu mișcare:** Pentru a repeta pozițiile spațiale și a verifica dacă se raportează corect copiii la ele, se pot desfășura o mulțime de activități distractive. Pentru asta am creat o scurtă poveste cu mișcare. Astfel, toți participanții la activitate au avut o cutie mică din carton și o broscuță din hârtie. Așezați comod pe covor, am început povestea:

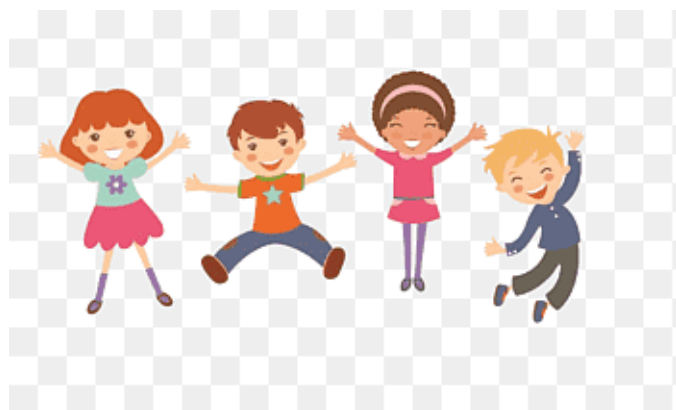
*“Am găsit o broscuță lângă o cutie, așez broscuța lângă cutie și copiii fac la fel. Ea s-a speriat și s-a ascuns repede în spatele cutiei, toată lumea pune broscuța în spatele cutiei. Am strigat oac-oac și ea, curioasă din fire, a sărit sus pe cutie (se execută mișcarea). Cutia s-a răsturnat și broscuța a căzut sub cutie (ce execută mișcarea). Am ajutat-o să iasă și am așezat-o în fața cutiei (se execută mișcarea). Speriată, broscuța a sărit și s-a ascuns în cutie (se execută mișcarea).” A fost un joc simplu și amuzant dar de efect, pe care îl pot face și cu părinții acasă. Dacă li se dă ocazia, copiii pot fi deosebit de inventivi și ne pot surprinde cu imaginația lor. Copiii au dorit să-și spună și ei povestea lor cu broscuța și astfel am repetat pozițiile spațiale prin joc. Copiii au fost capabili să și demonstreze pozițiile spațiale nu doar să indice pe o fișă poziția unui obiect.*



Din păcate, suntem tentați să folosim la grădiniță fișe peste fișe pentru a avea dovada muncii noastre, fără să ne gândim la aplicabilitatea practică a unor cunoștințe deținute de copii. Astfel îi punem în situația de a refuza să facă ceea ce vrem noi sau îi plictisim, și atât noi cât și copiii acumulăm frustrări cu efecte negative pe viitor. Sfatul meu pentru voi, dragi educatori, este să evitați cât puteți de mult fișele de lucru pentru copii. Jucați-vă alături de ei, observați-i într-un mediu în care ei se simt bine, creați-le momente în care să se poată manifesta liber și veți avea niște copii fericiți și mulțumiți de ceea ce pot și sunt! Eu cred că jocul este cea mai bună metodă de învățare a preșcolarului. Din experiența didactică la clasă pot afirma că rezultatele cele mai bune în grădiniță sau școală se obțin cu copiii care trăiesc ceea ce învață, unde copiii învață să aibă încredere în ei, să fie curajoși, independenți, empatici, să știe să își susțină părerile, liberi și fără rețineri.

Acea școală care îi pregătește pentru viața reală. De aceea credem într-un joc liber, cu cât mai puține restricții. Afară, acasă, la școală, oriunde. Neîngrădit de fricile, concepțiile sau protecția exagerată a generației noastre. Pentru ca ei să devină o generație mai bună.

**Sunt educatoare, sunt un copil în sufletul meu care crede în puterea jocului și în învățarea prin joc.**



### AVANTAJELE PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ-FAMILIE

Material realizat de către:

Profesor: RĂDULESCU BĂNUȚA,

GRĂDINIȚA NR. 236, BUCUREȘTI

Învățământul este, prin excelență, un domeniu al comunicării la toate nivelurile iar grădinița, ca primă instituție de învățământ, presupune rapoarte de comunicare diverse, orientate în direcții diferite, dar cu scopuri comune și anume: dezvoltarea deplină a copiilor, optimizarea experiențelor educaționale, sprijinirea dezvoltării lor holistice, respectarea principiilor ce stau la baza valorilor fundamentale ale societății și bineînțeles pregătirea pentru o bună integrare școlară.

Ca formă de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul evoluției și dezvoltării copilului la nivelul procesului educațional, parteneriatul grădiniță-familie ocupă un loc aparte în învățământul preșcolar. Relația dintre cei doi factori educaționali, natura influențelor provenite din cele două medii, orientarea eforturilor spre realizarea aceluiași obiective, determină gradul de succes al experiențelor în care este angrenat copilul. Existența unei relații, a unei legături între familie și instituția de învățământ se dorește a fi din ce în ce mai puternică pentru a răspunde nevoilor tuturor celor implicați și se impune cu atât mai mult cu cât societatea se află în continuă schimbare și transformare, ritmul devine alert iar prioritățile se schimbă de la o zi la alta. Grădiniței îi revine misiunea de a realiza parteneriatul educațional, de a oferi forme de colaborare diverse, de a atrage pe părinți într-un dialog real, al cărui obiectiv major îl reprezintă formarea copilului din punct de vedere socio-emoțional și comportamental.



Întrucât, procesul acțional susținut în vederea desăvârșirii ca om a preșcolarului are ca verigă importantă colaborarea grădiniță-familie, aceasta din urmă trebuie privită ca un partener permanent care furnizează informații și își asumă responsabilități, iar modalitățile de atragere și activare a părinților este de dorit să varieze și să ofere perspective multiple. Practica participării părinților la educația copiilor preșcolari în mediul familial și unitatea de învățământ s-a dovedit a fi focalizată în mare măsură pe elemente de asigurare a securității personale, a stării de sănătate, pe satisfacerea trebuințelor primare, pe prezentarea unor particularități ce țin de preferințele de asociere, de joc, deseori fiind mai puțin orientate spre implicarea în educația copiilor. Există, în același timp, semne conform cărora această tendință este în schimbare, iar noile orientări conduc către stabilirea unei legături din ce în ce mai puternice între cei doi factori educaționali: grădinița și familia. Părinții își doresc foarte mult ca ai lor copii să reușească și vor să lucreze cu grădinița și mai apoi cu școala pentru atingerea succesului. Familiile trimit copiii în instituțiile de învățământ unde speră că ei vor dobândi instrumentele necesare pentru a reuși să se integreze mai lesne în ciclurile următoare de educație. Grădinițele și ulterior școlile preiau copiii și îi trimit înapoi în familiile lor, acolo unde presupun că vor avea sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește, a învăța și a se dezvolta. Cercul acesta, în care casa și grădinița/școala își împart acțiunea asupra capacităților copiilor, este considerat centrul dezvoltării, deoarece este plasa de siguranță a copilului. În primul rând familia, la vârste mici, apoi școala și mai târziu cercul de prieteni sau alte grupuri sociale, toate contribuie la devenirea personalității individului. Dar școala, prin faptul că se desfășoară într-un cadru organizat, de persoane special pregătite pentru această activitate, utilizând metodologii specifice pentru obținerea rezultatelor exprimate în obiective, are rolul de a atrage în susținerea eforturilor sale partenerul direct interesat de dezvoltarea și evoluția copilului- familia. În majoritatea instituțiilor de învățământ există un grup formal de legătură grădiniță/școală- familie, fie că ne referim la comitetul de părinți sau la consiliul grădiniței/școlii în care toate persoanele lucrează pentru a crea o punte reală, de comunicare și colaborare între familie și sistemul de învățământ.

Constatăm astfel că, această "chemare la participare" conduce la asumarea unui rol extrem de important atât în cazul grădiniței cât și în ceea ce privește familia. Importanța acestor doi factori este una covârșitoare cu atât mai mult cu cât preșcolaritatea reprezintă un segment de vârstă extrem de mic (3-6/7 ani). Învățământul preșcolar este etapa în care se începe formarea, educarea, învățarea, socializarea copiilor și de aceea, pentru o activitate educațională de calitate este necesară asigurarea unei continuități între demersul susținut în grădiniță și acțiunile întreprinse acasă, în familie. Reușita privind dezvoltarea copiilor astfel încât aceștia să aducă la suprafață și să utilizeze capacitățile, aptitudinile și posibilitățile lor de acțiune, învățare, dezvoltare este strâns legată de o colaborare prodigioasă dintre factorii educaționali mai sus amintiți. Problemele ce pot apărea în cadrul domeniului educațional sunt multiple și de multe ori dificil de surmontat. Copiii care vin în grădiniță pot întâmpina dificultăți de adaptare, atât în sensul socializării, al programului și regimului grădiniței, cât și din punct de vedere intelectual, motivațional, acțional, motric etc. Cauzele acestor probleme pot fi identificate de educatoare împreună cu părinții. Indiferent dacă ne referim strict la acești copii sau la cei cu o dezvoltare firească este bine ca, părinții să fie consultați, în scopul stabilirii unor programe educative în care să se implice și familia. Este necesară intervenția printr-un program de consiliere a părinților, de informare privind modalitățile concrete prin care aceștia se pot alătura și implica la educația preșcolarilor. În cazul în care sarcina educării și formării copiilor este atribuită doar grădiniței, aceasta nu-și va putea îndeplini obiectivele educaționale la standardele propuse indiferent de calitatea serviciilor furnizate, deoarece omul se dezvoltă plenar prin acțiunile educative primite în instituții, dar și prin influențele educative primite din alte medii (nonformale/informale). **Așadar, atât părinții cât și educatorii, trebuie să fie preocupați pentru dezvoltarea deplină a copiilor și în sensul acesta ei pot deține sistemul de legături care să le faciliteze reușita colaborând prin intermediul parteneriatului-scoala-familie.**

## BLOCAJE ALE CREATIVITĂȚII

**Material realizat de către:**

**Prof. înv. preșc. Oancea Violeta,  
Grădinița Castel, București**

*Există multe modalități de a defini creativitatea, însă psihologii susțin că în general a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original și adecvat realității. După unii autori "creativitatea este aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou și de valoare", iar după alții aceasta constituie "un proces prin care se realizează un produs" susține Al. Roșca.*

*C. Rogers consideră că principalul motiv al creativității este tendința omului de a se actualiza pe sine. Creativitatea există în fiecare individ așteptând condiții optime pentru a fi eliberată și a se exprima.*

*Pe lângă factorii favorizanți ai dezvoltării și exprimării creativității există însă și bariere sau blocaje ale acesteia.*

*Sidney Shore a inventariat trei tipuri de blocaje ale creativității: emoționale, culturale și perceptive.*

### Blocaje de tip emoțional

- ☼ teama de a nu comite o greșeală,
- ☼ teama de a fi în minoritate
- ☼ teama sau neîncrederea în superiori sau colegi, colaboratori
- ☼ capacitatea slabă de a se destinde
- ☼ teama de nou, de necunoscut
- ☼ dificultatea de a schimba modelul de gândire
- ☼ dependența excesivă față de opiniile altora

### Blocaje de ordin cultural

- ☼ dorința de apartenență
- ☼ conformism la idei noi sau vechi
- ☼ prea mare încredere în statistici și experiența trecută
- ☼ slaba capacitate de a transforma sau modifica ideile
- ☼ prea mare încredere în "rațiune", în logică
- ☼ conformismul de dragul grupului, față de spiritul acestuia

### Blocaje de ordin perceptiv

- ☼ incapacitatea de a distinge între cauză și efect
- ☼ dificultatea de a diferenția între fapte și probleme
- ☼ refuzul de a sesiza, de a releva o problemă
- ☼ prezentarea prematură a pseudo-soluțiilor la problemă
- ☼ incapacitatea de a utiliza toate sensurile care ne pun în contact cu mediul
- ☼ dificultatea de a percepe relații neobișnuite între idei și obiecte
- ☼ incapacitatea de a defini lucrurile
- ☼ îngustarea excesivă a punctului de vedere
- ☼ credința negativă: "Nu sunt creativ"

**M. Roco susține că este foarte important să învățăm să detectăm natura acestor blocaje pentru a introduce spiritul inovator în grupuri și organizații.**

### Bibliografie:

A. Cosmovici și L. Iacob (coord.)- "psihologie școlară", Editura Polirom, Iași, 1999

Mihaela Roco- "Creativitate și inteligență emoțională", Editura Polirom, Iași, 2004

### BULLYING ÎN MEDIUL ȘCOLAR CAUZE, FORME, CONSECINȚE

**Material realizat de către:**

**Prof. Înv. Primar, Iolanda BUGHIU**  
**Școala Gimnazială Nr. 25, București**

**Termenul de „bullying” vine de la englezescul „bully”, care înseamnă bătaus, huligan.**

Bullying-ul este un fenomen cunoscut de decenii întregi și reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic asupra copiilor de către alți copii, manifestându-se foarte des în mediul școlar. Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil, de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de către colegi, care îl strigă într-un anume fel. Uneori aceste tachinări se transformă în îmbrânceli sau chiar, în unele cazuri, în atacuri fizice.

**Cauzele** bullying-ului sunt multiple și trebuie considerate la nivel individual. De multe ori bully-ul( cel care exercită agresiunea) trăiește

într-un mediu nesigur acasă și poate el însuși este victima abuzului în familie. De asemenea, riscul de abandon școlar este mai mare în această categorie. Probabilitatea de a apărea probleme, în viața acestora, mai târziu, este mai mare. Este bine să nu generalizăm și să înțelegem ce se află în spatele acestor probleme. Bullying-ul nu trebuie acceptat, iar bully-ul poate are nevoie de ajutor. Există mai multe tipuri de bullying care pot să apară împreună sau izolat: verbal, fizic, emoțional sau cyberbullying.

**Bullying verbal** este caracterizat de acțiuni verbale sau scrise, rău intenționate, cum ar fi: șicanarea; injuriile; comentariile sexuale neadecvate; folosirea sarcasmului; amenințările; criticile; un limbaj neadecvat.

**Bullying fizic** ce presupune folosirea contactului fizic pentru a-i intimida pe ceilalți, prin: intimidare fizică, amenințare, hărțuire, vătămare; simularea violenței, ridicarea pumnului; lovire; împingere; distrugerea lucrurilor celuiilalt; gesturi obscene; încălcarea spațiului personal; încolțirea unei persoane în mijlocul uvedere social sau profesional.



**Bullying social** ce se referă la lezarea reputației sau a relațiilor cuiva și include: bârfitul, lansarea și răspândirea zvonurilor despre cineva; punerea unei persoane într-o situație stânjenitoare în public; folosirea puterii formale, a titlului/funcției sau a puterii financiare ca forme de intimidare, amenințare, hărțuire și/sau vătămare; folosirea sarcasmului la adresa cuiva; provocarea în mod intenționat a unui sentiment de jenă și nesiguranță; excluderea și izolarea unei persoane din punct de vedere social sau profesional.

**Cyberbullying-** avansul tehnologiei a permis ca toate comportamentele menționate mai sus să poată avea loc și în mediul online, pe rețelele sociale, prin e-mail sau alte platforme. Acestea poartă numele de cyberbullying - acesta are loc și mai ușor, pentru că este mult mai facil ca o persoană să se ascundă în spatele unor ecrane și să aibă anumite comportamente.

Efectele vizibile sunt legate de bullying-ul fizic:

- efecte directe: vânătăi, zgârieturi, răni, etc
- efecte indirecte: caiete rupte, obiecte distruse sau furate (de ex. copilul se întoarce acasă fără ceas, telefon mobil sau bani).

În cele mai multe cazuri, efectele bullying-ului sunt la nivel emoțional. Ele pot să includă: stimă de sine redusă, anxietate, depresie, randament școlar redus, intenție suicidară, tulburări de alimentație, rușine. Victima se simte neputincioasă și singură.

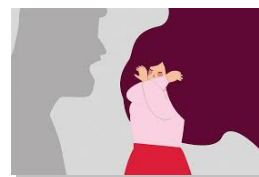
Aceste consecințe pot fi pe termen scurt, mediu și lung, depinzând de durata bullying-ului, suportul familial-școlar și de reziliența individuală. Sunt multe studii de cercetare care arată că persoanele care au fost victimele bullying-ului sunt mai predispuse în viața de adult la probleme psihiatrice, precum tulburare depresivă sau anxietate.

**Combaterea bullying-ului la nivel școlar** ar presupune proceduri bine stabilite pentru combaterea bullying-ului, existența unor consecințe clare pentru comportamentul de acest tip, consemnate în regulamentul de ordine interioară, școala să-și asume responsabilitatea de a păstra siguranța tuturor elevilor, prezența persoanelor desemnate care să vorbească cu elevii ce sunt victime ale bullying-ului, dar și colaborarea cu psihologi educaționali care oferă suport victimelor, dar și agresorilor.

Acest fenomen amplu, de cele mai multe ori, lasă urmări fizice, verbale, relaționale și chiar sociale. Pe plan fizic se pot asocia de la îmbrânceli și lovituri până la mușcături, zgârieturi și vânătăi. Pe plan verbal, le putem asocia cu țipete, folosirea poreclelor, amenințări și insulte care aduc victimei o stare de anxietate și disconfort. La nivel relațional, victimele ajung să se izoleze, sau să fie intimidare și chiar manipulate ceea ce îi va afecta și social, pentru că se vor marginaliza și se vor autoexclde chiar și din situațiile unde nu sunt expuse.

În concluzie, acest fenomen, aflat în ascensiune în mediul școlar și nu numai, trebuie tratat cu maximă seriozitate, prevenit, depistat și rezolvat la timp.

Este de datoria noastră, ca adulți (fie profesori, fie părinți), să gestionăm episoadele violente și să reușim să reinstaurăm climatul de liniște și pace în mediul școlar, dar și în familie. Un rol major îl avem noi, profesorii, în prevenirea, identificarea și soluționarea situațiilor conflictuale dintre copii. Colaborarea dintre cadrele didactice și părinți poate "ține în frâu" acest flagel de anvergură internațională.





### CARTEA IZVOR DE FANTEZIE ȘI EMOȚIE LA VÂRSTĂ PREȘCOLARĂ

**Material realizat de catre:**

**Prof. Înv. Preșcolar. Lupu Elena**

**Grădinița nr.23, București**

Cartea este un obiect creat cu un scop. E produsul unui individ sau a mai multora. Ea ne poate fi prieten sau dușman. Omul, care a făcut-o a încercat să creeze în paginile ei, luminoase sau obscure, universul cu părțile lui negative sau pozitive. Cartea este și încă mai poate fi considerată un leac pentru suflet. Ea e mijlocul prin care se realizează educația —în primul rând - a copiilor și apoi a adulților.

Pasiunea pentru carte apare încă de la cea mai fragedă vârstă. La început, copilul culcat în brațele ocrotitoare ale mamei, ascultă și soarbe fiecare cuvânt, imaginația lui îmbogățindu-se zilnic. Mai târziu în grădiniță, educatoarea prin intermediul cărților cu o prezentare grafică deosebită, urmărește să transmită informații esențiale din domenii diferite, informații care să-i îmbogățească cunoștințele, să-i lărgască orizontul. Conținutul informațional obligatoriu de predat în învățământul preșcolar poate fi cu ușurință receptat, dacă, materialele folosite, în speță cărțile, au imagini atractive, care permit fanteziei să acționeze.

Copilul este vrăjit de lumea basmelor. El ascultă gândește își reamintește alte idei învățate; descoperă noi conținuturi de învățare și este emoționat, încântat, fericit, bucuros indispus, plictisit, revoltat. Cei mici sunt educați prin intermediul cărții, dar ei nu lucrează cu textul scris, așa cum lucrează școlarii. Dacă la vârstă de 3-7 ani imaginea ajută la fixarea unei idei și frazele sunt de cele mai multe ori exprimate prin grafică, la școală copilul învață să citească. Școlarul învață să înțeleagă, să-și concentreze atenția pentru a citi corect sau pentru a prinde corect sensul ideilor. Lectura îl ajută să studieze lumea basmelor, a aventurilor, dar și lumea înconjurătoare, reală în mijlocul căreia își duce existența.

Cartea este călăuza lui într-o societate plină de informație. Nu se poate face educație fără carte. Prin carte educi și pentru carte formezi generații întregi. Copilăria tuturor a fost mângaiată de povestiri, basme, povești, etc. Dacă școlarul poate sta pe fotoliu să citească pagină cu pagină, preșcolarul are nevoie de ajutorul adulților pentru că alfabetul, pentru el, este o necunoscută. El răsfoiește cartea și gustă literatura prin „citirea” imaginilor sau ascultând pe cei mari.

Educatoarea trebuie să-i insufle dragostea pentru carte, pentru informație, să-i trezească dorința de a afla, de a

descoperi fenomenele din jur. Acest obiectiv poate fi realizat prin: vizite la bibliotecă; vizita bibliotecarului la grupă pentru a vorbi copiilor despre rolul cărții în viața lor; vizite la librărie, vizite la anticariat, etc.

Realizând toate acestea, se vor forma la copii reprezentări corecte privind noțiuni simple despre carte.

Mesajul scris al cărții are și o latură afectivă: textul, dar și lectura expresivă a educatoarei, determină la preșcolari stări sufletești diferite: bucurie, tristețe, adorare etc. Chiar dacă în aparență lecturile par monotone pentru că sunt statice, ele implică un grad mare de participare a copiilor atât afectiv cât și intelectual. Lumea poveștilor, de multe ori o lume total necunoscută, îl supune pe cel mic la un efort intens pentru a și-o reprezenta.

***Efortul copilului de a-și imagina  
și a înțelege o lume aflată între imaginar  
și real determină o gimnastică a  
„minții”, a memoriei, a gândirii, a  
limbajului, a voinței.***

#### BIBLIOGRAFIE

---

- SIMIONESCU, D.; BĂLUȚĂ G. "PAGINI DIN ISTORIA CĂRȚII ROMÂNEȘTI" EDITURA ION CREANGĂ, BUCUREȘTI, 1981

---

-STANCIU, I. "CĂLĂTORIE ÎN LUMEA CĂRȚILOR", E.D.P. , BUCUREȘTI, 1970, REVISTA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘCOLAR, NR.4-2004

---



## COLABORAREA GRĂDINIȚĂ-ȘCOALĂ

**Material realizat de catre:**

**Profesor învățământ preșcolar:**

**Petculescu Angela-Mirabela**

**Grădinița PP nr. 11 Timișoara**

### Fiecare copil este unic!

Are gândirea și personalitatea lui, are nevoile și modul lui de muncă. Copiii sunt viitoarele personalități de mâine, așa că fiecare dintre ei trebuie tratat diferit și egal în aceeași măsură. Educatorul, învățătorul și mai apoi profesorii sunt cei care le călăuzesc pașii alături de părinți. Ei trebuie să fie sprijinul zilnic al dezvoltării armonioase al acestora.

Copiii sunt cei care ne învață involuntar, zi de zi, că suntem oameni și că avem sentimente. Noi, profesorii, la rândul nostru suntem cei care le oferim siguranță, încurajare și ajutor. În primii ani de viață mama are grijă de puiul ei. Mai apoi, copilul face cunoștință cu doamnele educatoare, care încep să îndrume copilul în funcție de nevoile vârstei. Educatoarea cu răbdare și tact este cea care introduce copilul în lumea “lucrurilor exacte”. Ea începe prin povești și povestiri să-i arate copilului ceea ce îl înconjoară, să-l călăuzească să fie ascultător și muncitor. Apoi, prin activitățile practice și artistico-plastice ea deschide orizontul spre creație, spre transpunerea în realitate a imaginației copilului, dar și a lucrurilor exacte ce ne înconjoară. Tot educatoarea este cea care formează deprinderile motrice, cea care introduce copilul în lumea minunată a

matematicii. Educatoarea este cea care ascultă copilul cu răbdare, îl încurajează atunci când acesta are temeri, este cea care îl corectează atunci când greșește, dar fără a-l muștra cea care îl îmbrățișează atunci când acesta are nevoie. Ea este ca o a doua mamă pentru copilul care are nevoie de ajutor în orientarea sa. În grădiniță copilul petrece trei ani, acolo își formează o bază pentru viitorul său.

La școală, în clasele primare copilul o cunoaște pe doamna învățătoare. Acolo, treptat continuă să descopere noi lucruri, să-și dezvolte bazele pe care grădinița i le-a creat. Dacă la grădiniță copilul a învățat să țină un creion sau un pix în mână, iar mai apoi să deseneze, să coloreze și să reproducă, la școală copilul începe să descopere tainele cititului și a scrisului, intrând în lumea magică a literelor și a cifrelor, învață să pună accentul mai mult pe finisare. La școală copilul începe să contureze tot ceea ce până acum știa. Atât rolul educatoarei, cât și al învățătoarei este acela de a forma, de a ajuta și de a înțelege nevoile copilului.

Colaborarea dintre grădiniță și școală a fost mereu prezentă. Educatoarea este cea care începe procesul de formare al copilului, iar învățătoarea este cea care continuă ceea ce educatoarea a început, iar mai apoi, profesorul este cel care dezvoltă și mai mult munca celor două. Fiecare are roluri bine definite. Fiecare știe cum să-și dozeze timpul în funcție de particularitățile vârstei și de nevoile copilului.

Grădinița și școala sunt instituțiile care formează personalitățile zilei de mâine, sunt cele care încearcă să găsească fiecărui copil un rol în societate. Societatea de mâine stă în mâinile celor care au talentul și puterea de a transmite copiilor dornici de cunoaștere ceea ce ei știu deja.

Tocmai pentru a eficientiza procesul de învățare la orice vârstă, există “evaluarea”. Ea ne arată unde se situează fiecare copil, care sunt golurile acestuia și tot ea este cea care găsește soluții în realizarea unei eficientizări a învățării.

# COMUNICAREA DIDACTICĂ

**Material realizat de către:**

**PROF. ÎNV. PRIMAR CIOBANU SOFICA  
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂUȚAR**

Comunicarea a fost definită ca o formă particulară a relației de schimb între două sau mai multe persoane, două sau mai multe grupuri.

Esențiale pentru actul comunicării sunt: relația dintre indivizi sau dintre grupuri, schimbul, transmiterea și receptarea de semnificații, modificarea voită sau nu a comportamentului celor angajați.

Elementele comunicării didactice sunt: emiterea mesajului didactic de către profesor sau de o altă sursă de informație, de la o anumită distanță, canalul prin care se transmite mesajul, receptarea mesajului de către elevi, stocarea și prelucrarea lui în scopul luării deciziilor (formularea răspunsurilor de către elev, a corectărilor sau a completărilor de către profesor).

Tipuri de comunicare:

**Dupa nivelul interacțiunii:**

intraindividuală, interpersonală, de grup, de masa, publică sau mediatică.

Dupa tipul de cod utilizat: verbală (orală și scrisă), paraverbala, nonverbal.

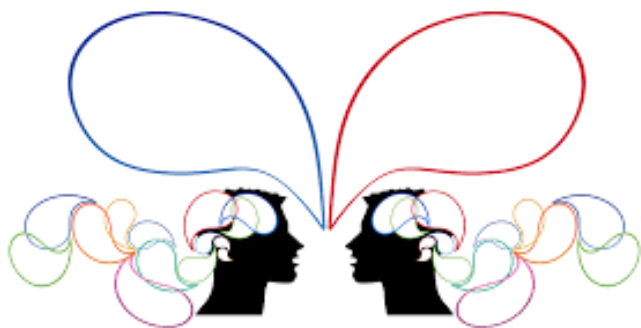
Dupa canalul utilizat: directă (nemijlocită), mediate (când se folosesc canale intermediare cum ar fi cărțile, televiziunea, radioul, telefonul, internetul, aparatele foto, camerele de filmat etc.).

Comunicare nonverbală se realizează prin intermediul mijloacelor nonverbal (corpul uman, spațiul sau teritoriul, imaginea).

Comunicarea verbală- limbajul este unul dintre mijloacele cele mai specific umane, cel mai frecvent folosit în comunicarea interumana. Limbajul, constituie expresia în realizarea conduitelor verbale. În cadrul comunicării verbale distingem: comunicarea orală, comunicarea scrisă.

Expresivitatea comunicării didactice este influentată de ținuta fizică, expresivitatea feței, gesturi, strălucirea privirii, contactul vizual. Elementele limbajului nonverbal prelungesc semnificatia cuvintelor. De exemplu, un profesor care intră în clasă și se așează la catedră sau se lipește de tablă și rămâne acolo toată ora, își diminuează mult din forța discursului. Limbajul nonverbal are semnificații la fel de profunde ca și cel verbal.

**Scopul comunicării didactice este acela de a forma convingeri prin organizarea activității didactice și alegerea acelor procedee favorabile formării convingerilor privind toate domeniile cogniției și practicii umane. Atunci când formarea de convingeri nu este posibilă, se apelează la persuadare, prin care înțelegem influențarea persoanei mai mult decât prin formare de convingeri, prin argumentare, dar și prin vizarea afectivității, de exemplu atunci când apelăm la flatare pentru a convinge mai ușor. Persuasiunea însoțește convingerea atingând atât rațiunea cât și sentimentele.**



Comunicarea didactică are mai multe caracteristici, care o deosebesc de alte forme ale comunicării interumane:

- ✓ se desfășoară între doi sau mai mulți agenți: profesor și elevi, având ca scop comun instruirea acestora, folosind comunicarea verbală, scrisă, nonverbală, paraverbală și vizuală, dar mai ales forma combinată
- ✓ mesajul didactic este conceput, selecționat, organizat și structurat logic de către profesor, pe baza unor obiective didactice precise, prevăzute în programele școlare
- ✓ stilul didactic al comunicării este determinat de concepția didactică a profesorului și de structura lui psihică
- ✓ mesajul didactic (repertoriul) are o dimensiune explicativă demonstrativă și este transmis elevilor folosind strategii didactice adecvate dezvoltării intelectuale a acestora și nivelului de cunoștințe pentru a fi înțeles de elevi
- ✓ comunicarea se reglează și autoreglează cu ajutorul unor retroacțiuni (feed-back și feed-forward), înlocuind blocajele care pot apărea pe parcurs.

În cadrul interacțiunii profesor-elev, comunicarea psihopedagogică îndeplinește mai multe funcții: funcția informativă, de transmitere a mesajului didactic și educative, funcția formativă, de stimulare a gândirii și a imaginației la elevi, funcția educativă, de transmitere a influențelor educaționale, de coeziune și afirmare a grupurilor școlare, funcția de evaluare și reglare a procesului de predare-învățare, funcția de rezolvare a problemelor educaționale și a conflictelor școlare.

Reușitele comunicării didactice eficiente sunt: să ascuți, adică să ții cont de părerea și interesele celorlalți, să observi, adică să te intereseze ceea ce se întâmplă în cadrul situației de comunicare și să înțelegi starea receptorilor, să analizezi și să cunoști situația receptorilor, să te exprimi, adică să îți expui punctele de vedere și sentimentele vis-a-vis de

de obiectul comunicării, să controlezi, adică să urmărești calitatea și eficiența comunicării. Competența comunicațională pentru profesor presupune achiziții de cunoștințe și abilități din mai multe domenii: cunoașterea influenței contextului comunicațional asupra conținutului și formei comunicării, precum și adaptarea comportamentului de comunicare la acesta, cunoașterea regulilor comunicaționale și a impactului comunicării paraverbale și nonverbale în cadrul comunicării didactice, cunoașterea psihologiei umane și școlare, abilitate de relaționare cu elevii, cunoașterea culturii interlocutorilor, deoarece limbajul nonverbal diferă de la o cultură la alta, iar ceea ce este considerat eficient în comunicare pentru o cultură poate fi ineficient pentru o alta.

**Pentru a fi eficace, comunicării didactice i se cer anumite caracteristici:**

- **ale profesorului:** claritatea mesajelor, precizia acestora, utilizarea unui limbaj adecvat și accesibil elevilor, utilizarea unui limbaj adecvat și corect din punct de vedere științific, structurarea logică a mesajelor transmise, prezentarea interesantă a conținutului instruirii, asigurarea unui climat adecvat comunicării.
- **ale elevilor:** să aibă capacitate de concentrare pentru a putea recepta și înțelege mesajul profesorului, să posede cunoștințele anterioare necesare învățării ce urmează, să fie motivați pentru a învăța, să cunoască limbajele utilizate de profesor sau de calculator, cazul instruirii asistate de acesta.



În comunicarea didactică profesorul trebuie să-i facă pe elevi să simtă că are o vocație în această direcție, că este un partener de încredere, care dorește un dialog autentic. Competența de comunicare se va manifesta și prin capacitatea de ascultare a elevilor. Cei mai apreciați profesori sunt cei care permit libertatea de exprimare a elevilor, care nu-i fac nici să se simtă judecați, nici manipulați, nici sfătuiți, ci cei care le ofera sentimentul de siguranță și libertatea comunicării.

Comunicarea poate fi obstrucționată sau doar perturbată de o serie de actori care se interpun între semnificația intenționată și cea percepută putând fi legați de oricare dintre componentele comunicării (emițător, mesaj, canal, receptor), sau de interacțiunea lor. Dintre aceștia cei mai importanți sunt : efectele de statut- uneori statutul prea înalt al emițătorului în raport cu receptorul pot cauza răstălmăciri ale mesajului de către acesta din urma, probleme semantice- specialiștii au tendința să folosească un jargon profesional, crezând că și ceilalți îl pot înțelege, persoanele cu statut mai ridicat au tendința de a se exprima într-un mod mai sofisticat, greu de înțeles pentru persoane cu un nivel de școlarizare scăzut, distorsiuni perceptivă- când receptorul are o imagine despre sine nerealistă și este lipsit de deschidere în comunicare, neputându-i înțelege pe ceilalți în mod adecvat, diferențe culturale- persoane provenite din medii culturale, cu valori, obiceiuri și simboluri diferite, alegerea greșită a canalelor sau a momentelor- trebuie alese canalele corecte pentru fiecare informație și de asemenea și momentul trebuie să fie bine ales - o situație urgentă nu are sorți să fie îndeplinită dacă este cerută la sfârșitul orelor de program sau la sfârșitul săptămânii, lungimea excesivă a canalelor- o rețea organizațională complicată duce la o comunicare lentă.

Factori fizici perturbatori- iluminatul necorespunzător, zgomote parazite, temperaturi excesiv de coborâte și ridicate, ticuri, elemente ce distrag atenția, telefon, cafea, ceai etc.

Bariere umane în cadrul unei comunicări eficiente sunt : fizice: deficiențe verbale, acustice, amplasament, lumina, temperatura, ora din zi, durata întâlnirii, etc., semantice: vocabular, gramatica, sintaxa, conotații emoționale ale unor cuvinte, determinate de factori interni: implicare pozitivă ( de exemplu- Îmi place Ion, deci îl ascult), implicare negativă (de exemplu- Mirela m-a bârfit acum un an, deci interpretez tot ce spune ca fiind împotriva mea), frica, diferențele de percepție, concluzii grabite, lipsa de cunoaștere, lipsa de interes (una din cele mai mari bariere ce trebuie depășite este lipsa de interes a interlocutorului față de mesajul emițătorului), emoții (emoția puternică este răspunzătoare de blocarea aproape completă a comunicării), blocajul psihic, tracul.

Blocajele de comunicare, sau distorsiunea informației se pot produce atunci când: emițătorul (profesorul) nu stăpânește conținutul mesajului didactic transmis, acesta nu este expus clar, inteligibil și sistematizat, emițătorul vorbește prea încet, prea tare sau prea repede, nu prezintă la început scopul mesajului și nu creează motivații pentru a trezi interesul pentru comunicare, emițătorul nu sincronizează diferitele tipuri de comunicare (verbală, paraverbală, nonverbală, vizuală etc.), mesajul transmis nu corespunde cu interesele elevilor sau cu problemele ce le au de rezolvat, mesajul didactic este prea cunoscut sau prea abstract și nu trezește interes, producând plictiseală, comunicarea este numai unidirecțională, producând pasivitate, elevii nu sunt angajați în comunicare prin dialog sau prin întrebări retorice, eficiența comunicării este blocată și de fondul stresant creat de emițător (plictiseală, oboseală, nerăbdare, teama de a nu greși în expunere etc.), elevii nu au cunoștințele necesare pentru a înțelege mesajul didactic sau acestea nu au fost fixate temeinic și ca urmare se produc interferențe.

Între obstacolele ce apar mai frecvent în comunicarea didactică, menționăm: supraîncărcarea (determinată de criza de timp, dar și de dorința unor profesori de a nu omite lucruri importante), utilizarea unui limbaj încifrat, inaccesibil (sau greu accesibil) elevilor, dozarea neuniformă, în timp, a materialului de predare, starea de oboseală a elevilor sau indispoziția profesorului, climatul tensionat sau zgomotos.

**Pentru perfecționarea comunicării didactice este necesară cunoașterea și respectarea unor reguli de către profesori, între care menționăm: vorbirea corectă, deschisă și directă (care previne sau reduce distorsiunea mesajelor), încurajarea feedback-ului din partea elevilor (pentru a cunoaște în ce măsură mesajele transmise au fost corect recepționate și înțelese), ascultarea atentă, răbdătoare și încurajatoare a mesajelor primite din partea elevilor, concomitent cu efortul de a înțelege exact sensul acestor mesaje, folosirea mai multor forme de comunicare didactică pentru același tip de mesaje (de regulă, orală și vizuală, concomitent), repetarea mesajelor mai complexe.**



## CONSILIERE PARENTALĂ

**Material realizat de către:**

**PROFESOR CONSILIER ONEȚIU MIRELA**

**CJRAE TIMIȘ**

Activitățile de consiliere psihopedagogică presupun un demers educațional-formativ centrat pe valorificarea capacităților și a disponibilităților individuale ale persoanei. Consilierea psihopedagogică este menită să faciliteze învățarea de către fiecare persoană a unor deprinderi și abilități care să-i permită adaptarea permanentă printr-o schimbare evolutivă la solicitările realității.

**Consilierea psihopedagogică/parentală se adresează părinților aflați în diverse situații și stadii ale procesului de formare și dezvoltare a propriei personalități. Beneficiari ai activităților de consiliere psihopedagogică pot fi toți cei ce se află, la un moment dat, în ipostaza de subiecți care parcurg diverse experiențe de învățare cu scopul formării și al dezvoltării propriei personalități pentru a face față rolurilor sociale de părinți.**

Orice activitate de consiliere, fie ea psihologică (cu varianta sa specifică – psihoterapia); fie pedagogică, pastorală, spirituală etc., se dovedește a fi eficientă dacă are la bază un model psihoeducațional privind formarea și dezvoltarea personalității umane. Un astfel de model este realist și oportun pentru că îmbină într-o măsură specifică dimensiunea psihologică cu cea pedagogică într-un model explicativ-interpretativ și practic-aplicativ de educație și formare a personalității umane cu caracter integru, dezvoltate armonios.

Nivelul optim de funcționare a personalității părinților în familie și societate, este atins atunci când fiecare persoană deține competențe și deprinderi funcționale necesare rezolvării cu succes a problemelor vieții familiale de orice natură, dar, mai cu seamă, a depășirii dificultăților în educația, comunicarea și relaționarea cu copiii lor de orice vârstă.

Capacitatea persoanei de a-și menține o stare optimă de sănătate, pentru a face față stresului, problemelor ce apar în viața de familie, în calitate de partener conjugal și părinte; convingerea că va fi eficientă pentru a-și trăi viața, din plin și onest reprezintă indicatorii unei educații armonioase și a unei consilieri psihopedagogice de calitate, realizată profesionist, cu efecte directe asupra autoeducației, adică asupra perfecționării permanente.

Scopurile consilierii psihopedagogice parentale sunt diferențiate în funcție de situația familială concretă, de particularitățile de vârstă, gen, personalitate a părinților; de problemele acestora, care, la rândul lor, diferă în funcție de tipul familiei și specificul dificultăților. Modalitățile, metodele, tehnicile și procedeele, de lucru utilizate în consilierea copiilor și a adulților sunt relativ diferite.

# CREATIVITATEA DASCĂLULUI - CONDIȚIE DE BAZĂ A UNUI ÎNVĂȚĂMÂNT EFICIENT

**Material realizat de către:**

**Profesor Man Daniela Dorina**

**Școală Gimnazială Romul Ladea Gravita**

Creativitatea este o abilitate în sine și, de fapt, pare să fie aptitudinea secolului al XXI-lea.

Nu este ceva cu care te-ai născut, gândirea creativă se poate dezvolta pe tot parcursul vieții!

O gândire creativă, absolut necesară în nobila meserie de dascăl, presupune calități precum originalitate, independență, asumarea riscului, energie puternică, simțul umorului, curiozitate, imaginație, emoție, modestie, adaptabilitate etc.

Vă sunt cunoscute aceste elemente? Cu siguranță, căci sunt trăsăturile specifice ale oricărui dascăl devotat, nu? Acum, când normalitatea nu mai arată cum știam că trebuie să fie, când totul se schimbă de la o zi la alta, și nu neapărat în bine, când orice zi de școală față în față este privită ca o binecuvântare, cea mai mare dorință a unui dascăl este de a face tot ce îi stă în putință pentru ca sufletul și mintea puilor de oameni pe care îi are în grijă să rămână curate, protejate și echilibrate.

A fi un dascăl creativ este esențial mai ales în zilele noastre. Pe de o parte, pentru că ne-am adaptat din mers la învățământul online, cu toate provocările lui, astfel încât flacăra educației să nu se stingă, pe de altă parte, pentru că suntem datori să dezvoltăm și creativitatea copiilor prin activitățile propuse.

**Ce înseamnă pentru un dascăl să fie creativ?**

Din punct de vedere personal, ca dascăl de clasă pregătitoare, consider că primul impact al școlii asupra copilului este foarte important. De aceea, am încercat să-i primesc pe micuți într-un spațiu prietenos, cald, unde să își dorească să revină. Le-am pregătit mici cadouri simbolice și am transformat prima lor zi de școală într-o zi de poveste. Am ales drept mascotă a clasei un cocoș portocaliu...de fapt, doi cocoși, unul din pluș, care îi aștepta în clasa cu un bilet în cioc, și altul gonflabil, care îi întâmpina la ușa clasei, alături de un mănunchi de baloane inscripționate cu numele clasei lor, CLASA PUIȘORILOR! La fiecare bănuț copiii aveau un balon cu numele clasei, un pliant pentru părinți, dar și o „Promisiune de puișor” – imaginea unui puiut cu aripioara ridicată, pe care și-au scris fiecare dintre ei numele, după ce au promis în cor că vor fi cuminți, silitori și dornici de învățatură. De asemenea, au primit o cutiuță sub formă de puișor, cu câteva bombonele, care să le îndulcească șederea la școală.



Un învățător creativ oferă mereu elevilor noi și diferite situații de învățare, „leagă” într-un mod armonios învățarea de aplicații pe calculator, de modelare, de joc și distracție.



e-am jucat cu baloanele apoi, la un semnal, fiecare copil a ales un balon pe care era scrisă o literă.

Astfel au recunoscut literele învățate până la acel moment, le-au apropiat, formând silabe, pe care ulterior le-au citit. Folosind litere scrise pe foi de xerox sau lipite pe palete de muște, am făcut același lucru - am asociat sunetul cu litera, ne-am jucat cu silabe și cuvinte. Ba chiar și-au scris numele folosind plastilina! Chiar dacă încă suntem fizic la școală, am vrut să-i inițiez în tainele aplicațiilor pe calculator și am recapitulat astfel litere, silabe, cuvinte.



m folosit pentru acest lucru aplicațiile Wordwall, Liveworkshits, Wordart etc. Întrucât mișcarea este

foarte îndrăgită de copii, am încercat să „leg” cifrele sau silabele și cuvintele de sărituri. Au sărit pe litere, apoi pe silabe, creând astfel cuvinte. Au „scris” cu un creion pe spatele unui copil literele unor silabe/cuvinte, iar celălalt a scris pe tablă ce au simțit pe spatele lor.

***Ne folosim de creativitate zilnic, transformând fiecare activitate abstractă în jocuri concrete, inspirate din lumea lor de fiecare zi. Și astfel, învățarea devine o plăcere!***

## Educația copilului și cei șapte ani de acasă

Material realizat de către:  
Prof.înv.primar Cornea Mia  
Liceul Tehnologic Lechința

Toată lumea știe că meseria de părinte nu este un lucru ușor, iar pentru a crește un copil educat și pentru a stabili o relație optimă copil – părinte este nevoie de atenție, răbdare, perseverență, apreciere, dragoste etc.

Părinții nu trebuie să uite că ei sunt un model de urmat pentru copilul lor, deoarece copilul mic este la vârsta imitației și ca atare comportamentul părinților față de copii trebuie să fie exemplar. Dacă procesul de învățământ începe cu prima zi de școală, educația începe din prima zi de viață a copilului. Din nefericire, mai sunt și replici din partea unor părinți, de genul: „Lasă-l, e prea mic, nu înțelege!”, „Când va merge la școală, se va cuminti”, pentru a „scuza” purtarea urâtă sau dezvoltarea nesatisfăcătoare a copilului, aceste „scuze” trădează, de fapt, greșelile educative pe care le fac părinții în primii ani de viață ai copilului.

Adesea, când găsim un gest ca fiind nepotrivit în comportamentul unei persoane, recurgem la expresia „îi lipsesc cei șapte ani de acasă”, ce înțelegem, de fapt, prin această expresie, care este rolul acestei perioade de formare, până la 7 ani, în viața noastră de mai târziu?

Cei 7 ani de acasă reprezintă o oglindă a educației pe care părinții o oferă copiilor în prima parte a copilăriei. Specialiștii susțin că regulile de comportament și educație oferite în primii șapte ani de viață ai copilului sunt definitorii pentru formarea lui ca adult. Educația unui copil nu constă numai în a-l învăța să scrie, să citească și să devină un bun exemplu la școală. Educația se reflectă în toate domeniile de dezvoltare: socială, psihologică, intelectual-cognitivă etc. Cei 7 ani de acasă sunt adesea caracterizați prin cât de manierat este copilul în interacțiunile cu ceilalți. Cred că esențial este să fim simpli cu copiii noștri, să îi învățăm lucrurile fundamentale.

 **Stabilește și impune reguli** și limite în comportamentul copilului, fii consecvent!

 **Comunică cât mai mult cu el**, comunicarea este secretul unei relații solide între părinți și copii;

 limitează [timpul petrecut la televizor sau calculator](#) și concentrează-te în educația lui pe arta conversației!

 **Învăță-l să iubească lectura și cărțile**, citindu-i povești de la cea mai fragedă vârstă, apoi treptat, lasă-l pe el să le exploreze până când [învăță să le citească](#) și să se bucure singur de ele!

 **Lasă-l să se bucure de copilărie**, nu încerca să faci din el un geniu înainte de vreme; Permite-i copilului să socializeze, să se distreze și să se relaxeze, dar mai ales să se joace din plin.

 **Nu abuza în niciun fel de copil**, fizic, emoțional, verbal, evită educația

cu „palma”, mâna ta nu este făcută pentru a lovi, concentrează-te pe disciplinarea pozitivă!

 **Învăță-l să își exprime emoțiile și sentimentele**, numai așa va reuși să rezolve conflicte pe cale pașnică și să-și controleze impulsurile sau să renunțe la agresivitate;

 **Învăță-l să spună mereu adevărul!** - aceasta este o lecție pe care o învață cel mai bine de la tine, copilul imită ceea ce vede și aude în jurul lui!

 **Petrece cât mai mult timp cu copilul tău!** Fii un părinte implicat și devotat, iar cei 7 ani de acasă vor oglindi efortul și calitatea timpului petrecut cu el!

 **Iubește-l necondiționat și arată-i asta zilnic!** Iubește-l indiferent de note, de cum arată, de performanțele intelectuale, fizice sau de altă natură! Nu glumi pe seama lui, nu îi pune porecle și spune-i zilnic că îl iubești. Demonstrează-i acest lucru prin gesturi tandre - sărutări pe frunte, obrăjori, îmbrățișează-l!

*Completarea lipsurilor educative ale primilor ani este posibilă, dar ea se face mai anevoios la vârsta școlară, într-un moment în care copilul trebuie să facă oricum față unor cerințe cu totul noi pentru el, cum sunt învățarea și adaptarea la viața de școlar.*

*Copiii nu sunt identici nici în ceea ce știu, nici în ceea ce simt, nici în felul cum vorbesc și nici în felul cum se poartă. Fiecare dintre acești copii este imaginea vie a educației primite acasă, educație a cărei amprentă se observă cu ușurință în comportamentul copilului în noul său mediu școlar.*

## EDUCATIA TIMPURIE – INTRE NECESITATE SI OPORTUNITATE

**Material realizat de către:**

**Prof. inv. preșc. Matei Florentina  
Valentina**

**Liceul Tehnologic „Sf. Mc. Sava” Berca**

**E**ducația timpurie reprezintă totalitatea experiențelor individual realizate și social existente sau organizate, de care beneficiază copilul în primii ani de viață, cu rol de a proteja, crește și dezvoltă ființa umană prin înzestrarea cu capacități și achizitii fizice, psihice, culturale specifice care să-i ofere identitate și demnitate proprie. Ea asigură fundamentele dezvoltării fizice și psihice sănătoase, ale dezvoltării sociale, spirituale și culturale complexe. Ceea ce învață copiii în primii ani reprezintă mai mult de jumătate decât vor învăța tot restul vieții.

**C**În pedagogia românească educația timpurie reprezintă un concept nou. În mod tradițional, problematica pedagogică a copilului de 0-6/7 ani a fost considerată ca educație preșcolară. Actuala politică educațională nu include o secțiune specifică privind educația timpurie a copilului în perioada 0-3 ani. Din punct de vedere practic, focalizarea în domeniul educației timpurii în cadrul actualei politici educaționale se face pe educația preșcolară.

**G**ășirea unor metode stimulative, de implicare a copiilor în activitatea de evaluare, ține de personalitatea educatoarei, de creativitatea acesteia.

**S**copul strategiei în domeniul educației timpurii a copilului este de a-i asigura fiecărui copil dreptul la educație și la dezvoltare deplină pentru a-i da posibilitatea să-și atingă potențialul maxim în acord cu standardele europene și internaționale.

**F**ocalizarea pe educația timpurie și anii prescolarității este importantă deoarece aceasta este perioada când copiii se dezvoltă rapid și, dacă procesul de dezvoltare este neglijat în acest stadiu, este mult mai dificil și mai costisitor să compensezi aceste pierderi mai târziu. Este binecunoscut și evident faptul că alegerile făcute acum și acțiunile întreprinse de părinți și de societate în copilăria timpurie au o puternică și mai de durată influență asupra progresului individual al copilului și asupra progresului națiunilor, în sens larg.

**C**alitatea îngrijirii și a protecției în această perioadă sunt mijloacele care înalță mortalitatea infantilă, boala, întârzierea în creștere, traumele, proasta alimentație, întârzierile de dezvoltare. Acordând copilului atenția cuvenită, asigurându-i creșterea și educația, îi cream condiții pentru a-și dezvolta o personalitate echilibrată și armonioasă.

**S**pecialiștii consideră că perioada de timp pentru educație timpurie este definită de la concepție până la vârsta de 8 ani, perioada în care are loc cea mai rapidă dezvoltare a creierului. Cei mai importanți sunt primii doi ani din viață, când apar cele mai semnificative schimbări din punct de vedere intelectual, emoțional, psihologic și social.

**U**n program educativ eficient este un program care își propune să ia în seamă copilul de la primele momente ale existenței sale și care implică toți agenții educaționali care contribuie la creșterea și dezvoltarea lui.



## Educația ecologică la școlarul mic

Atitudinea omului față de natură este în primul rând o chestiune de educație, de cultură. Omul se naște și trăiește într-un mediu natural, dependent de celelalte elemente ale biosferei cu care poate și trebuie să stabilească relații de armonie și respect față de particularitățile specifice regnului sau speciilor din care provin. Omul trebuie să cunoască legile ei și să se supună lor pentru a evita un conflict din care, cu siguranță, ar ieși învins.

Prin activități școlare și extrașcolare elevul conștientizează faptul că mediul înconjurător constituie un mecanism viu cu o complexitate deosebită, de a cărui integrare și bună funcționare depinde întreaga activitate umană. Programul și conținutul disciplinei Matematică și explorarea mediului/ Științe ale naturii abordează interrelația om-mediul și problematica complexă a educației ecologice într-o manieră sistemică și interdisciplinar, deoarece tratează nu numai relația viețuitoare-mediul și modul cum omul transformă natura, ci propune elevului să descopere complexitatea acestor relații, formele de poluare fizică, chimică și chiar biologică și consecințele dezastruoase ale acestora asupra viețuitoarelor.

Prin activități specifice școlare și extrașcolare, elevul trebuie să devină conștient că mediul înconjurător constituie un mecanism viu, cu o complexitate deosebită, de a cărui integrare și bună funcționare depinde întreaga activitate umană. Întrucât societatea actuală are nevoie de oameni care să se remarce nu numai prin ceea ce știu, ci și prin ceea ce pot să facă, ameliorarea relațiilor dintre om și mediul înconjurător se poate realiza numai prin activități practice la care trebuie să participăm cu toții. A venit vremea când omul trebuie „să încheie pace cu natura”, o pace cu condiții de reciprocitate pentru „ambii combatanți”.

Este necesar să urmărim formarea unor trăsături pozitive de caracter – respect, admirație, ocrotire, apreciere, compasiune – care să se statornicească în relația omului cu natura.

Fără aceste trăsături, fără o conștiință și o conduită adecvate, există pericolul distrugerii oricăror relații și al trecerii de la armonie la un război din care omul ar avea cel mai mult de pierdut.

Conștientă de responsabilitatea ce îmi revine, mi-am fixat ca obiective ale educației ecologice să ajut elevii:

- ☒ să perceapă realitatea înconjurătoare ca pe un mediu de viață, activând pentru gestionarea corectă, îngrijirea și protecția mediului
- ☒ să recunoască varietatea lumii vii, plante, animale, mediu și interrelațiile dintre acestea;
- ☒ să înțeleagă că orice activitate comună trebuie să aibă ca prim obiectiv protejarea mediului;
- ☒ să conștientizeze necesitatea de a economisi apa, energia electrică, lemnul și celelalte resurse naturale;
- ☒ să-și însușească anumite cunoștințe ecologice prin activități experimentale și practice-aplicative;
- ☒ să adopte norme de comportare specifice echilibrului dintre sănătatea individuală, colectivă și a mediului;
- ☒ să devină participanți activi la activitățile de îngrijire a mediului, de ocrotire a plantelor și animalelor, a spațiilor verzi.

**Consider că aceste obiective sunt accesibile și realizabile prin utilizarea unor strategii activ-participative care permit trecerea barierei dintre cunoaștere și acțiune prin transferul cunoștințelor din planul teoretic în cel acțional-practic.**

**MULTUMIM  
SI  
RESPECT  
CADRELOR  
DIDACTICE  
CARE AU ALES  
ACEASTA MESERIE  
EXPRIMAND  
PASIUNEA  
SI  
DEVOTAMENTUL  
PENTRU  
EDUCATIA  
VIITOAREI GENERATII  
SI  
PASTRAREA VALORILOR  
MORALE  
ALE UNUI POPOR  
CIVILIZAT**

